

**NORME METODOLOGICE
privind elaborarea și prezentarea de către autoritățile
publice centrale a propunerilor la proiectul bugetului de stat
pentru anul 2014 și estimărilor pentru anii 2015-2016**

1. DISPOZIȚII GENERALE

Prezentele Norme metodologice sunt elaborate în baza Legii nr.847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar și Hotărârii Guvernului nr.82 din 24 ianuarie 2006 „Cu privire la elaborarea Cadrelor de cheltuieli pe termen mediu și a proiectului de buget”.

Normele metodologice conțin cerințe și particularități de pregătire, argumentare și prezentare a propunerilor de buget de către autoritățile publice centrale pentru anul 2014 și estimările pe anii 2015-2016 și sunt în pas cu activitățile de implementare graduală a reformei managementului finanțelor publice.

Scopul acestui document este de a ghida autoritățile publice și alți beneficiari de alocații de la bugetul de stat în procesul de elaborare a propunerilor de buget.

2. INDICATORI MACROECONOMICI

Pentru elaborarea propunerilor de buget, autoritățile publice se vor conduce de indicatorii macroeconomici, conform Anexei nr.1 la prezentele Norme.

3. OBIECTIVELE ȘI PRIORITĂȚILE POLITICII BUGETAR-FISCALE

Propunerile de buget se vor elabora în vederea asigurării financiare a măsurilor prioritare de politici din Strategia Națională de Dezvoltare ”Moldova 2020”, Programul de activitate al Guvernului, alte documente de politici și strategii sectoriale, inclusiv acordurile semnate/ratificate cu partenerii de dezvoltare.

Obiectivele politicii bugetar-fiscale pe termen mediu impun următoarele cerințe față de beneficiarii de alocații :

- asigurarea calității planificării bugetare prin îmbunătățirea procedurilor de analiză a impactului politicilor publice și corelarea programelor de cheltuieli cu prioritățile din documentele strategice;
- îmbunătățirea eficienței și eficacității serviciilor publice prin implementarea integrală a bugetării bazate pe performanță, monitorizarea și raportarea rezultatelor;
- sporirea eficacității și eficienței programelor recurente de cheltuieli prin gestionare mai bună a resurselor, continuarea reformelor în sectoare și analiza progresului în raport obiectivele stabilite;

- stabilirea unui control strict asupra nivelului angajărilor în sectorul bugetar pentru a evita angajamente viitoare fără acoperire cu resurse;
- implementarea unor procese de planificare și management al investițiilor publice în vederea ameliorării eficienței cheltuielilor capitale publice.

În temeiul angajamentelor din Programul de activitate a Guvernului, începând cu anul 2014, cu metoda de bugetare bazată pe performanță urmează să fie cuprins integral bugetul de stat. În acest scop, toate autoritățile publice centrale, precum și alte autorități beneficiare de alocații de la bugetul de stat sunt obligate să prezinte propunerile de buget în format de program.

În calitate de suport metodologic și ghid pentru identificarea și formularea programelor servesc:

- a) Capitolul XI din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului (proiect), publicat pe adresa:
http://mf.gov.md/common/instruirea/Setul_metodologic_martie_2012.pdf.
- b) Informația și materialele de la Cursul de instruire pentru autoritățile publice centrale privind bugetarea bazată pe performanță, oferită de Ministerul Finanțelor în perioada 29 aprilie – 30 mai 2013 cu suportul partenerilor de dezvoltare - PNUD și Ministerul Finanțelor al Republicii Slovacia. Materialele sunt publicate pe adresa:
<http://minfin.md/ro/instruirea/instrprogr/bug/extins/central/>.
- c) Asistența practică la locul de muncă, oferită de experții internaționali selectiv unor autorități publice centrale în cadrul programului de asistență tehnică privind implementarea bugetării bazate pe performanță.

4. LIMITELE DE CHELTUIELI

În baza analizei cheltuielilor sectoriale și cadrului de resurse disponibil, au fost elaborate limitele de cheltuieli pe autorități publice centrale, prezentate în anexele nr.2/1 – 2/3 la prezentele Norme. Limitele de cheltuieli reprezintă sume de alocații la nivel de grupa principală și grupă funcțională, care pe componenta de bază se divizează în: a) cheltuieli recurente și b) investiții capitale și reprezintă sume maxime, care nu pot fi depășite, iar pe celelalte componente – poartă caracter indicativ, dar fără deficit.

Repartizarea limitei pe programe/subprograme și celelalte elemente ale clasificăției bugetare ține de competențele autorității publice.

Factorii comuni, care au determinat limitele de cheltuieli pentru anii 2014-2016 au fost:

- a) costul revizuit al angajamentelor curente (factorii de natură tehnică, în mod special, indexarea cheltuielilor pentru mărfuri și servicii);
- b) finanțarea măsurilor prioritare, conform documentelor de politici și acordurilor încheiate cu partenerii de dezvoltare;
- c) politica în domeniul cheltuielilor de personal în sectorul bugetar, expuse în continuare (punctul 6.1)

Factorii caracteristici ramurilor (domeniilor) se expun în particularitățile specifice respective (punctul 7).

5. ELABORAREA PROPUNERII DE BUGET

Clasificația bugetară. Propunerile de buget se elaborează utilizând clasificăția bugetară, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.91 din 20 octombrie 2008 cu modificările și completările ulterioare, cu excepția clasificăției programelor.

La elaborarea programelor/subprogramelor se va utiliza Clasificația programelor nouă, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.40 din 02.04.2012, Anexa nr.6 partea "A.Programe și subprograme" (Anexa nr.3 la prezentele Norme). De asemenea, Clasificația bugetară nouă este publicată pe pagina web la adresa: <http://www.mf.gov.md/ro/instruirea/instrprogr/clasifbuget/>.

În cazul, în care autoritățile publice identifică necesitatea de a modifica sau completa clasificația programelor și subprogramelor, acestea vor înainta propunerile respective către direcțiile finanțelor de ramură ale Ministerului Finanțelor. Se recomandă ca propunerile de completare/ajustare a Clasificației programelor să fie prezentate Ministerului Finanțelor anterior prezentării propunerii de buget pentru a asigura înnoirea clasificatoarelor în sistemul informațional.

Formatul și completarea propunerilor de buget. Propunerile de buget pentru anul 2014 și estimările pentru anii 2015-2016 se vor prezenta conform formularului prezentat în Tabelul nr.1 la prezentele Norme.

Formularul propunerii de buget este unificat și conține cheltuielile echilibrate cu resursele aferente unui subprogram la total pentru toate componentele bugetului și aparține pe fiecare componentă: componenta de bază, mijloace speciale, fonduri speciale și proiecte finanțate din surse externe.

Propunerea de buget se va prezenta divizată pe componente doar pentru anul 2014, iar pentru următorii 2 ani, resursele și cheltuielile se prezintă doar în sumă totală pe toate componentele. Totodată, se impune ca pentru anii 2015-2016, autoritățile publice să dispună de informația analitică privind repartizarea sumei totale pe componente.

Componentele "Mijloace speciale" și "Fonduri speciale" urmează să fie echilibrate fara deficit, adică egale la venituri și cheltuieli.

Se atenționează că, la componenta "Proiecte finanțate din surse externe" pentru toți anii urmează să fie echilibrat fiecare proiect în parte (Resurse=Cheltuieli).

Limitele de cheltuieli aferente contribuției Guvernului la proiectele finanțate din surse externe pentru anii 2014-2016 se prezintă în Anexa nr.4 la prezentele Norme.

Se recomandă, la componenta "Mijloace speciale", revizuirea granturilor din surse externe, primite în baza acordurilor bilaterale între donator și executorul de buget, atribuite actualmente la categoria 003 "Granturi" și înaintarea propunerilor de reclasificare a acestora pentru anul 2014 la componenta "Proiecte finanțate din surse externe".

Mai multe detalii privind modul de completare a formularului se conțin în Instrucțiunile anexate la Tabelul nr.1 "Propunerea de buget pentru anul 2014 și estimări pe anii 2015-2016".

În calitate de suport informativ, autoritățile publice centrale pot primi în format electronic datele financiare din sistemul informațional al Ministerului Finanțelor privind executarea bugetului în anul 2012 (la nivel de alineat) și bugetul aprobat pe anul 2013 (la nivel de articol) prin mesaj de solicitare la adresa proiect2014@mf.gov.md, cu indicarea codului autorității publice și adresei electronice.

Instituțiile care utilizează deja sistemul informațional "Finanțe" pot primi informația în mod automat, prin programele existente de transfer de date (FileZilla, Argus). Informația va fi stocată în mapele locale [*Finansist/Out*], în fișiere format Excel, cu denumirea autorității respective: (tab_1_... .xlsx (*componenta de bază*) ; tab_2_... .xlsx (*proiecte finanțate din surse externe*); tab_3_... .xlsx (*fonduri speciale*) ; tab_4_... .xlsx (*mijloace speciale*)).

Pentru informații suplimentare privind procedurile de primire a informației în format electronic se va contacta tel. 0-22-26-28-67 sau 0-22-26-28-68 (ÎS „Fintehinform”).

Formularul propunerii de buget completat și verificat de către autoritatea publică se va prezenta Ministerului Finanțelor:

- pe suport de hârtie, semnat de către conducătorul autorității publice, șeful subdiviziunii responsabile de planificarea bugetului și șeful subdiviziunii responsabile de politici, și
- în format electronic.

6. PARTICULARITĂȚI SPECIFICE UNOR CATEGORII DE CHELTUIELI

6.1.CHELTUIELI DE PERSONAL

La estimarea cheltuielilor de personal pentru proiectul de buget pe anul 2014 și estimările pe anii 2015-2016, autoritățile publice centrale urmează să se conducă de prevederile actelor legislative și normative (cu modificările și completările ulterioare), care reglementează condițiile de salarizare a angajaților din sectorul bugetar, menționate în Anexa nr.5 la prezentele Norme.

Suplimentar la actele legislative și normative menționate, autoritățile publice centrale se vor ghida de ajustările structurale trecătoare din anul 2013, precum și de politicile noi acceptate pentru anii 2013-2015 care implică cheltuieli de personal. Concomitent, autoritățile publice centrale urmează să țină cont de majorările salariale trecătoare și continuitatea politicii în domeniul salarizării aplicată în anul 2013.

Politica salarială pe anii 2014-2016 prevede implementarea următoarelor norme salariale care urmează să fie luate în calcul la estimarea cheltuielilor de personal pentru anii respectivi.

Pentru anul 2014:

Cu începere de la **1 octombrie 2014**, salariul minim se va stabili în mărime de 1000 lei, cu recalcularea salariilor de bază pe categoriile de salarizare ale Rețelei tarifare unice (excepție: militarii, efectivul de trupă și corpul de comandă). Pentru majorarea respectivă urmează să se estimeze mijloace financiare *în mărime de 15 la sută la fondul lunar de salarizare. Majorarea se va calcula pentru 2 luni.*

Pentru anul 2015:

1. De la **1 martie 2015** pentru trecerea funcționarilor publici pe următoarele trepte de salarizare, conform rezultatelor evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale urmează să fie estimate mijloace financiare *în mărime de 2 la sută la fondul lunar de salarizare. Majorarea se va calcula pentru 9 luni.*

2. În luna **august 2015**, conform rezultatelor anului de studii 2014-2015, cadrelor didactice li se va plăti premiul anual *în mărimea unui salariu lunar de funcție.*

Pentru anul 2016:

1. Începând cu **1 ianuarie 2016**, pentru unii specialiști și conducători din instituțiile bugetare se vor stabili salarii de merit conform art.25 al Legii nr.355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, *în limitele a 4 la sută din salariile de funcție ale categoriilor indicate de salariați. Majorarea se va calcula pentru 11 luni.*

2.În luna **martie 2016**, funcționarilor publici li se va plăti premiul anual pentru rezultatele activității în anul 2015, în baza rezultatelor obținute la evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale. Fondul necesar pentru acordarea premiilor anuale urmează să fie estimat *în mărime de 10 la sută la fondul anual de salarizare pentru categoria respectivă.*

3.De la **1 martie 2016**, pentru trecerea funcționarilor publici pe următoarele trepte de salarizare conform rezultatelor evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale urmează să fie estimate mijloace financiare *în mărime de 3 la sută la fondul lunar de salarizare. Majorarea se va calcula pentru 9 luni.*

4.De la **1 aprilie 2016**, salariile lunare ale persoanelor cu funcții de demnitate publică (cu excepția judecătorilor și procurorilor) se vor majora *cu 10 la sută. Majorarea se va calcula pentru 8 luni. (măsura de majorare a salariilor judecătorilor și procurorilor se reflectă în Circulara adițională privind particularitățile specifice ramurii respective)*

5.Începând cu **1 septembrie 2016**, salariile de funcție ale cadrelor didactice și corpului profesoral se vor majora în modul prevăzut în anexa nr.11 la Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005. Cheltuielile de personal pentru cadrele didactice și corpul profesoral urmează a fi estimate *cu o creștere de 10 la sută a fondului lunar de salarizare. Majorarea se va calcula pentru 3 luni.*

6.Începând cu **1 octombrie 2016**, pentru militari, efectivul de trupă și corpul de comandă din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, se va implementa noul sistem de salarizare bazat pe salarii lunare. Costul cheltuielilor de personal urmează a fi estimat *cu o creștere de 50,0 la sută a fondului lunar de salarizare pentru aparatele centrale ale ministerelor de forță și cu o creștere de 30 la sută a fondului lunar de salarizare pentru unitățile din subordinea ministerelor. Majorarea se va calcula pentru 2 luni.*

Totodată, limitele unităților de personal pentru anii 2014-2016 pe autoritățile publice centrale, care urmează a fi luate în calcul la estimarea cheltuielilor de personal, sînt prezentate în Anexa nr.6 la prezentele Norme. Limitele unităților de personal sînt ajustate ținînd cont de trecerea instituțiilor de învățămînt superior la autonomie financiară și alți factori, care prevăd schimbări structurale în urma implementării politicilor sectoriale și măsurilor de reformă.

Planificarea salariilor, sporurilor și plăților suplimentare (treapta de salarizare, spor pentru vechimea în muncă, spor pentru grad/categorie de calificare etc.) pentru funcțiile din structura instituției urmează să fie efectuată reieșind din necesarul real pentru drepturile legale ale persoanelor încadrate, ținînd cont de eventualele modificări în structura personalului pe anii respectivi (majorarea vechimii în muncă, avansarea în grade sau confirmarea/neconfirmarea gradelor/categoriilor etc.). Planificarea pentru funcțiile vacante urmează să fie efectuată reieșind din indicatorii medii prevăzuți în legislația în vigoare.

Pentru anii 2014-2016 se prevede menținerea nivelului cotelor contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 23,0% și respectiv 3,5%.

Majorările salariale pentru personalul finanțat din contul mijloacelor speciale și fondurilor speciale se vor planifica în limitele mijloacelor financiare prevăzute în aceste componente.

Autoritățile publice centrale vor prezenta proiectul de buget pe anul 2014 și estimările pentru anii 2015-2016 la compartimentul „Cheltuieli de personal”, conform tabelelor nr.2 și nr.3 anexate, care urmează să fie completate pînă la nivel de tip de instituție. Tabelul nr.3 se va completa pentru fiecare componentă bugetară separat.

6.2 PLATA MĂRFURILOR ȘI SERVICIILOR

Autoritățile publice vor întreprinde măsuri concrete de reducerea acestor cheltuieli în contextul optimizării cheltuielilor publice.

Se recomandă, ca măsurile de optimizare a cheltuielilor, care urmează a fi identificate de fiecare autoritate publică să asigure reducerea cu cel puțin 3 la sută din cheltuielile pentru mărfuri și servicii, aprobate pe anul 2013. Măsurile de optimizare nu vor modifica limitele stabilite.

6.3 INVESTIȚII CAPITALE ȘI REPARAȚII CAPITALE

Se atenționează, că la selectarea proiectelor (obiectivelor) pentru investiții capitale și reparații capitale, autoritățile publice centrale vor asigura concentrarea resurselor financiare pentru finalizarea și darea în exploatare a obiectivelor tranzitorii, precum și continuarea lucrărilor la obiectivele cu grad înalt de finalizare.

În cazul înaintării propunerilor pentru proiecte noi, autoritățile publice centrale vor prioritiza proiectele de investiții capitale în corespundere cu prioritățile identificate în documentele de planificare strategică, însoțite de note de argumentare, care vor cuprinde principalele aspecte de justificare a fiecărui proiect nou.

Propunerile autorităților publice care nu vor corespunde acestor criterii, nu vor fi luate în considerare.

La repartizarea alocațiilor pentru reparații capitale, autoritățile publice vor asigura prioritar finanțarea lucrărilor la obiectivele tranzitorii.

Propunerile de buget pentru investiții capitale și reparații capitale, detaliate pe proiecte (obiective) pentru anul 2014 și estimările pentru anii 2015-2016 se vor prezenta conform tabelelor nr.4 și nr.5 anexate, pe suport de hârtie, semnate în mod corespunzător și în versiune electronică, la adresele menționate mai jos.

6.4 CHELTUIELI ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIEI INFORMAȚIEI

La planificarea și stabilirea cheltuielilor privind crearea sau dezvoltarea unor sisteme informatice, servicii electronice, autoritățile publice centrale se vor conduce de prevederile Dispoziției Guvernului nr.21-d din 26 martie 2012 privind realizarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare), Planului de acțiuni pe anul 2012 pentru implementarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare) și eficientizarea utilizării, administrării și securizării resurselor tehnologiei informației, și vor utiliza serviciile oferite de Platforma tehnologică comună (M-Cloud), precum și serviciile de platformă dezvoltate centralizat de către Guvern. Concomitent cu prezentarea propunerilor de buget, autoritățile publice vor completa și prezenta informația solicitată, conform Tabelului nr.6, anexat la prezentele Norme.

7.PARTICULARITĂȚI SPECIFICE RAMURILOR (DOMENIILOR)

Particularitățile specifice ramurilor (domeniilor) sunt expuse în circulare separate și se distribuie autorităților publice centrale, după apartenență.

8.MATERIALE ADIȚIONALE ȘI JUSTIFICAREA PROPUNERILOR DE BUGET

Estimările cheltuielilor autorităților publice, sistematizate conform tabelor anexate la prezentele Norme metodologice, urmează să fie însoțite de Nota informativă cu explicațiile și justificările respective.

Nota informativă va conține următoarele aspecte:

- a) privire generală asupra structurii propunerii de buget și respectarea limitelor;
- b) corelarea setului de programe/subprograme cu strategia sectorială de cheltuieli și obiectivele generale ale autorității publice, precum și legăturile posibile cu programele altor autorități publice;
- c) explicarea succintă și clară a modificărilor în subprograme față de anul curent sau prin ce se deosebesc propunerile pe anul viitor de cele pentru anul curent, respectiv factorii care au determinat estimările pentru anii 2015-2016: măsurilor noi de politici, programe/subprograme noi sau închise, schimbările majore de costuri a programelor/subprogramelor recurente etc;
- d) declarația că mecanismele și resursele pentru implementarea subprogramelor există și performanța asumată în cadrul subprogramelor va fi atinsă;
- e) problemele / riscurile care ar putea interveni și care ar trebui preîntâmpinate;
- f) alte aspecte relevante.

Autoritățile publice care prezintă propunerile de buget pe programe pentru anul 2014 pentru prima oară, pentru aspectele indicate la lit.c) în lipsa bazei de comparație a obiectivelor și indicatorilor de performanță, se vor axa doar pe performanța viitoare și schimbările de costuri.

În conformitate cu cererile expuse în particularitățile generale și cele specifice ramurilor respective, autoritățile publice vor aduce calculele și explicații adiționale.

Pentru caracterizarea generală a propunerii de buget a autorității publice se recomandă următorul tabel.

Tabelul nr.1 Caracterizare generală a cheltuielilor

(autoritatea publică)

mii lei

	Grupa principală /grupa	2012	2013	2014			2015	2016
		Executat	Aprobat	Limita	Proiect	Devieri (+;-)	Estimat	Estimat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Total								
<i>inclusiv pe grupe</i>								

Autoritățile publice, care gestionează fonduri speciale, vor expune oportunitatea și necesitatea menținerii în continuare a fondurilor respective în aspect economic și financiar. Totodată, pentru fiecare fond separat se va prezenta descifrare la venituri (sursele de proveniență) și la cheltuieli (măsurile pentru care se vor utiliza mijloacele), conform tabelului următor.

Tabelul nr.2 Informație privind fondul _____

mii lei

Denumire	2011 executat	2012 executat	2013 aprobat	2014 proiect	2015 estimat	2016 estimat
1	2	3	4	5	6	7
Venituri, <i>total</i>						
<i>inclusiv</i>						
Cheltuieli, <i>total</i>						
<i>inclusiv</i>						
Deficit (-), excedent (+)						
Sold la începutul anului						
Sold la sfârșitul anului						

Mijloacele speciale gestionate de fiecare autoritate publică se vor prezenta conform categoriilor 001-005 și pe grupe funcționale principale, conform următorului tabelul.

Tabelul nr.3 Mijloace speciale gestionate de către

_____ (autoritatea publică)

mii lei

Denumirea	Coduri			2014	2015	2016
	Grupa principală	Grupa	Categoria			
Venituri, total						
Cheltuieli, total						
<i>inclusiv pe grupe și categorii</i>						

La generalizarea proiectului de buget, cheltuielile nejustificate, nu vor fi luate în considerare, deoarece atât la Guvern cât și la Parlament nu va exista bază pentru argumentarea acestora.

Se atenționează, că la examinarea propunerilor de buget pentru anul 2014 și estimărilor pe anii 2015-2016 se va ține cont și de capacitatea autorităților publice și a instituțiilor subordonate de valorificare a alocațiilor aprobate pentru anii 2012-2013.

Pentru a facilita elaborarea propunerilor de buget cu argumentare adecvată a acestora, Ministerul Finanțelor recomandă autorităților publice să analizeze propunerile de buget înaintate, prin următoarele dimensiuni și întrebări cheie:

Dimensiune	Întrebări cheie
Identificarea problemei	Care problemă/obiectiv este adresată de către propunere?
Conformarea cu procesul de planificare strategică și cu obiectivele politice ale Guvernului	Cum se potrivește inițiativa cu prioritățile și obiectivele Guvernului? Propunerea de buget dublează alte inițiative sau activități existente? Sunt identificate conexiuni cu alte inițiative sau activități?
Prioritatea	Cît de importantă este această propunere comparativ cu alte propuneri? Această propunere a fost înaintată la etapele anterioare ale ciclului bugetar și a fost respinsă sau a fost aprobată parțial? Dacă da, atunci de ce s-a întâmplat astfel, și a suportat oare propunerea respectivă modificări de atunci? Cum se încadrează propunerea în activitatea curentă a instituției bugetare?
Existența probelor	Care sunt probele ce sugerează că propunerea va aborda problema identificată și va realiza obiectivul dorit? S-a determinat oare logica clară de implementare? Există cerere suficientă pentru propunerea dată sau pentru activitate? Propunerea înaintată reprezintă cel mai bun mod de realizare a obiectivelor enunțate? Ce opțiuni alternative au fost analizate și de ce acestea din urmă au fost respinse în favoarea propunerii respective?
Re-prioritizarea	Este posibilă finanțarea propunerii în totalitate sau parțial prin modificarea priorităților de finanțare existente la moment? Dacă s-au identificat economii pentru compensarea cheltuielilor, acestea se referă în mod direct la propunere (și anume, acestea nu se vor realiza dacă propunerea nu va fi implementată)? Există anumite riscuri că acestea nu se vor realiza (de ex., acestea sunt generate de cerere)? Propunerea poate fi finanțată în totalitate sau parțial din prestarea serviciilor cu plată sau din alte surse?
Costurile așteptate (fiscale, sociale și economice)	Care sunt consecințele pe termen mediu și lung, ținînd cont de factorii care determină costurile? Cum au fost determinate costurile (de ex., utilizarea jaloanelor externe/interne, analiza factorilor de cost)? Dacă inițiativa implică costuri (sau economii) pentru alte programe, au fost consultate toate instituțiile bugetare relevante și s-a convenit de comun acord asupra costurilor? Propunerea va afecta situația existentă în economie? În ce măsură și cum? Propunerea va avea drept rezultat reducerea costurilor sau încasarea veniturilor suplimentare în anii următori?
Beneficii așteptate (fiscale, sociale și economice)	Care sunt beneficiile așteptate în rezultatul implementării propunerii? Cît timp va dura pînă la realizarea beneficiilor așteptate? S-a efectuat analiza cost-beneficiu? Există anumite beneficii economice sau de altă natură cu caracter mai general care sunt greu de cuantificat?
Analiza riscurilor	Ce riscuri au fost identificate dacă propunerea va fi sau nu va fi implementată? Ce strategii de gestiune a riscurilor vor fi implementate pentru a tempera riscurile identificate?

Mecanisme de implementare	Există mecanisme de implementare a propunerii? Dacă nu, care vor fi acestea? Există necesitatea de a pilota propunerea înainte de implementarea deplină a acesteia? Poate implementarea parțială genera riscuri pentru viitoarele bugete?
Revizuire, evaluare și monitorizare	Cum va fi informat Guvernul că propunerea și-a atins obiectivele? Care sunt criteriile de monitorizare și care vor fi indicatorii de măsurare a performanței? Ce aranjamente vor fi asigurate pentru monitorizarea și/sau evaluarea eficienței și eficacității inițiativei?
Consultație (discuții cu alte APC sau instituții relevante)	Au fost oare consultate alte APC, instituții bugetare, agenții și grupuri de beneficiari, și-au manifestat aceștia acordul pentru propunerea înaintată?
Abilitate	Există oare abilități suficiente în instituțiile din sector pentru a furniza rezultatul? În ce mod abilitățile influențează reușita propunerii?

10. DISPOZIȚII FINALE

La prezentele Norme metodologice se anexează:

- Anexa nr.1 „Proгноza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2013-2016”
- Anexa nr.2 „Limitele de cheltuieli de la bugetul de stat pe autorități publice centrale pe anii 2014-2016”
- Anexa nr.3 ”Clasificația programelor, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.40 din 02.04.2012, partea ”A.Programe și subprograme”, *cu modificările și completările ulterioare*
- Anexa nr.4 ”Limitele de cheltuieli aferente contribuției Guvernului la proiectele finanțate din surse externe pentru anii 2014-2016”.
- Anexa nr.5 „Lista actelor legislative și normative care reglementează remunerarea muncii în sectorul bugetar”
- Anexa nr.6 „Limitele de unități de personal pe anii 2014-2016 pe autorități publice centrale”

Propunerile de buget pentru anul 2014 și estimările pe anii 2015-2016 ale autorităților publice centrale vor include următoarele tabele:

- Tabelul nr.1 „Propunere de buget pentru anul 2014 și estimări pe anii 2015-2016”
- Tabelul nr.2 „Propuneri privind numărul de unități de personal pentru anul 2014 (proiect) și anii 2015-2016 (estimat)”
- Tabelul nr.3 „Propuneri privind cheltuielile de personal (art.111+ art.112 + art.116) pentru anul 2014 și anii 2015-2016 (estimat)”
- Tabelul nr.4 ”Propunere de buget pentru proiecte (obiective) de investiții capitale pe anul 2014 și estimări pe anii 2015-2016”
- Tabelul nr.5 ”Propunere de buget pentru proiecte (obiective) de reparații capitale pe anul 2014 și estimări pe anii 2015-2016”
- Tabelul nr.6 ”Propuneri privind finanțarea cheltuielilor în domeniul tehnologiei informației pe anul 2014 și estimări pe anii 2015-2016”

Prezentele Norme metodologice sînt disponibile pe pagina web a Ministerului Finanțelor (www.mf.gov.md/ro/actnorm/budget/notemetods/anul2014/). Anexele și tabelele în format

electronic (Excel) pot fi preluate de la reprezentanții direcțiilor finanțelor de ramură ale Ministerului Finanțelor.

În caz de necesitate, Ministerul Finanțelor este disponibil să acorde asistență metodologică suplimentară la elaborarea propunerilor de buget.

Maria Cărăuș

Viceministrul finanțelor

Informații suplimentare pot fi obținute, referitor la:

venituri - tel., 022 26 2633

cheltuieli (informație de ordin general) - tel. 022 26 2631

cheltuieli de personal – tel. 022 26 2900

investiții capitale – tel. 022 26 2622

reparații capitale – tel. 022 26 2622

particularități specifice ramurilor - în direcțiile finanțelor de ramură.